TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. spalio 9 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra – Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Europos arešto orderis – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – 1 straipsnio 1 dalis – Sąvoka „Europos arešto orderis“ – Būtini teisėtumo reikalavimai – 6 straipsnio 1 dalis – Sąvoka „išduodančioji teisminė institucija“ – Valstybės narės prokuratūros išduotas Europos arešto orderis – Statusas – Pavaldumo vykdomosios valdžios institucijai ryšio buvimas – Teisingumo ministro teisė duoti konkrečius nurodymus – Teismo atliekamas Europos arešto orderio tvirtinimas prieš jį perduodant“

Byloje C-489/19 PPU

dėl *Kammergericht Berlin* (Berlyno aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) 2019 m. birželio 26 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo tą pačią dieną, pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

NJ,

vykdymo,

dalyvaujant:

Generalstaatsanwaltschaft Berlin,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev (pranešėjas), teisėjai P. G. Xuereb, T. von Danwitz, C. Vajda, ir A. Kumin,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorius D. Dittert, skyriaus pirmininkas,

atsižvelgęs į 2019 m. birželio 26 d. nacionalinio teismo prašymą nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą, kurį Teisingumo Teismas gavo tą pačią dieną,

atsižvelgęs į 2009 m. liepos 15 d. antrosios kolegijos sprendimą patenkinti šį prašymą,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. rugsėjo 3 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: vokiečių.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Hellmann, J. Möller ir A. Berg,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll ir J. Herrnfeld,

– Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid,

susipažinęs su 2019 m. rugsėjo 17 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pagrindų sprendimas 2002/584), 6 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas Vokietijoje vykdant Europos arešto orderį, 2019 m. gegužės 16 d. *Staatsanwaltschaft Wien* (Vienos prokuratūra, Austrija) išduotą dėl NJ ir patvirtintą 2019 m. gegužės 20 d. *Landesgericht Wien* (Vienos apygardos teismas, Austrija) sprendimu.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Pagrindų sprendimo 2002/584 5 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują [naują supaprastintą] nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn [ar baudžiamąjį persekiojimą], galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams [tarpiniams], ir galutiniams sprendimams.“

4 Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnyje „Europos arešto orderio apibrėžimas ir įpareigojimas jį vykdyti“ nustatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus [ES] 6 straipsnyje.“

5 Pagrindų sprendimo 2002/584 6 straipsnyje „Kompetentingų teisminių institucijų nustatymas“ įtvirtinta:

„1. Išduodančioji teisminė institucija – tai išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga išduoti Europos arešto orderį.

2. Vykdančioji teisminė institucija - tai vykdančiosios valstybės narės teisminė institucija, kuri pagal tos valstybės teisę yra kompetentinga vykdyti Europos arešto orderį.

3. Kiekviena valstybė narė Tarybos Generaliniam sekretoriatui praneša kompetentingą pagal jos teisę teisminę instituciją.“

6 Šio pagrindų sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Europos arešto orderis gali būti išduotas už veiką, baustiną pagal išduodančios valstybės narės teisę laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kuri[ų] ilgiausias terminas - bent 12 mėnesių, arba, kai bausmė [jau yra paskirta] arba sprendimas dėl įkalinimo jau yra priimtas, – bent keturi mėnesiai.“

7 Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnio „Europos arešto orderio turinys ir forma“ 1 dalyje nurodyta:

„Europos arešto orderyje nurodoma ši informacija, kuri pateikiama forma, nustatyta priede [laikantis priede nurodytos formos]:

<…>

c) vykdytino teismo sprendimo, arešto orderio arba kito tokį patį poveikį turinčio vykdytino teismo sprendimo, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai, įrodymas;

<…>“

Austrijos teisė

8 *Staatsanwaltschaftsgesetz* (Prokuratūros įstatymas) 2 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Prie kiekvieno baudžiamąsias bylas nagrinėjančio apygardos teismo yra prokuratūra, prie kiekvieno aukštesniojo apygardos teismo – aukštesnioji prokuratūra, o prie Aukščiausiojo Teismo – generalinė prokuratūra. Prokuratūros tiesiogiai pavaldžios aukštesniosioms prokuratūroms, o šios ir generalinė prokuratūra – federaliniam teisingumo ministrui.“

9 *Gesetz über die Justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union* (Įstatymas dėl teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, toliau – Įstatymas dėl teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose) 29 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje numatyta:

„Prokuratūra skiria suėmimą, išduodama teismo tvirtintiną Europos arešto orderį, ir, jei reikia, rengia perspėjimą apie ieškomą asmenį į Šengeno informacinę sistemą <…>“

10 *Strafprozessordnung* (Baudžiamojo proceso kodeksas) 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Naudodamiesi įgaliojimais ir rinkdami įrodymus kriminalinė policija, prokuratūra ir teismas asmenų teises gali riboti tik tiek, kiek tai aiškiai numatyta įstatymuose ir reikalinga jų uždaviniams vykdyti. Bet koks dėl to atsiradęs teisės suvaržymas turi būti proporcingas nusikalstamos veikos sunkumui, įtarimų laipsniui ir siekiamam tikslui.

2. Iš kelių veiksmingų tyrimo veiksmų ir prievartos priemonių kriminalinė policija, prokuratūra ir teismas privalo imtis tos, kuri mažiausiai riboja atitinkamo asmens teises. Bet kurioje proceso stadijoje įstatymuose suteiktais įgaliojimais privaloma naudotis taip, kad būtų išvengta nereikalingo visuomenės dėmesio, gerbiamas atitinkamų asmenų orumas ir atsižvelgiama į jų teises bei gintinus interesus.“

11 Pagal Baudžiamojo proceso kodekso 87 straipsnio 1 dalį teismo patvirtinimas gali būti skundžiamas.

12 Baudžiamojo proceso kodekso 105 straipsnyje nustatyta:

„1. Teismas priima sprendimą dėl prašymų skirti arba pratęsti kardomąjį kalinimą taip pat prašymų patvirtinti tam tikras kitas prievartos priemones. Teismas nustato patvirtintos priemonės (101 straipsnio 3 dalis) vykdymo terminą, kuriam pasibaigus patvirtinimas netenka galios. Jei nuspręsta pateikti perspėjimą dėl suėmimo pagal 169 straipsnį, perspėjimo galiojimo laikotarpiu terminas neskaičiuojamas, bet prokuratūra bent kartą per metus turi patikrinti, ar tebėra priežasčių taikyti suėmimą.

2. Jei dėl teisinių ar faktinių priežasčių reikia atlikti papildomus tyrimo veiksmus sprendimui dėl 1 dalyje nurodyto prašymo priimti, teismas nurodo kriminalinei policijai atlikti tokius veiksmus arba imasi jų *ex officio*. Jis taip pat gali reikalauti iš prokuratūros ir kriminalinės policijos patikslinti bylos medžiagoje nurodytas faktines aplinkybes ir pateikti ataskaitą apie tai, kaip vykdoma patvirtinta priemonė ir atliekami papildomi tyrimo veiksmai. Skyręs kardomąjį kalinimą, teismas gali nurodyti, kad jam būtų siunčiamos 52 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų bylos medžiagos dokumentų kopijos.“

13 Pagal Baudžiamojo proceso kodekso 171 straipsnio 1 dalį, kuri taikoma vykstant ikiteisminiam tyrimui baudžiamojoje byloje, prokuratūra nurodo suimti asmenį, remdamasi teismo patvirtintu aktu.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

14 Vienos prokuratūra pradėjo NJ baudžiamąjį persekiojimą dėl keturių veikų; jas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kvalifikuoja kaip vagystę, už kurią išduodančiojoje valstybėje narėje, kaip teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios „ilgiausias terminas – bent treji metai“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 2 straipsnio 2 dalį. Šis teismas mano, kad dėl kitų NJ inkriminuojamų veikų, pavyzdžiui, prievartos naudojimo, išduodančiojoje valstybėje narėje ir valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, skiriama laisvės atėmimo bausmė, kurios ilgiausias terminas – bent 12 mėnesių.

15 Nusprendusi vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl šių veikų Vienos prokuratūra 2019 m. gegužės 16 d. išdavė Europos arešto orderį dėl NJ; šį orderį *Landesgericht Wien* (Vienos apygardos teismas) patvirtino 2019 m. gegužės 20 d., vadovaudamasis Įstatymo dėl teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose 29 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu.

16 NJ Berlyne (Vokietija) nuo 2019 m. gegužės 14 d. taikomas suėmimas Vokietijoje pradėtame baudžiamajame procese dėl vagystės. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad per 2019 m. gegužės 24 d. apklausą NJ nesutiko, kad jam būtų taikoma supaprastintos ekstradicijos tvarka.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Austrijos prokuratūroms privalomi vykdomosios valdžios, šiuo atveju – federalinio teisingumo ministro, įsakymai arba konkretūs nurodymai. Todėl jam kyla abejonių dėl Austrijoje taikomos Europos arešto orderio išdavimo procedūros atitikties reikalavimams, išplaukiantiems iš 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)* (C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456). Šis teismas būtent abejoja dėl Vienos prokuratūros kaip „teisminės institucijos“ statuso.

18 Vis dėlto jis atkreipia dėmesį į tai, kad, skirtingai nuo faktinių aplinkybių, nagrinėtų nurodytame sprendime, Austrijos prokuratūros savarankiškai neišduoda Europos arešto orderių, nes Įstatymo dėl teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose 29 straipsnyje numatyta, kad šiuos orderius turi patvirtinti teismas. Patvirtinimo procedūra apima atitinkamo Europos arešto orderio teisėtumo ir proporcingumo nagrinėjimą, pats teismo sprendimas gali būti skundžiamas teismine tvarka. Dėl šių priežasčių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad galima laikyti, jog teisė spręsti dėl Europos arešto orderio išdavimo galiausiai priklauso jį tvirtinančiam teismui.

19 2019 m. gegužės 29 d. nutartimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dėl pirmesniame punkte išdėstytų abejonių leido tik suimti NJ, kad jis būtų perduotas Austrijos institucijoms.

20 Tokiomis aplinkybėmis *Kammergericht Berlin* (Berlyno aukštesnysis apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar prokuratūros pavaldumas yra kliūtis jai teisėtai išduoti Europos arešto orderį, net jei tokiam sprendimui, prieš pradedant Europos arešto orderį vykdyti, taikoma išsami teismo kontrolė?“

Dėl skubos procedūros

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paprašė jo prašymą nagrinėti pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

22 Grįsdamas savo prašymą šis teismas nurodė, kad NJ šiuo metu taikomas suėmimas Vokietijoje pradėtame baudžiamajame procese (toliau – pirmasis suėmimas). Suinteresuotojo asmens suėmimas, siekiant jį perduoti Austrijos institucijoms, prasidės tik po to, kai baigsis pirmasis suėmimas ir negalės teisėtai viršyti dviejų mėnesių laikotarpio. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nuogąstauja, kad jei Teisingumo Teismas nuspręstų netaikyti prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūros, NJ turėtų būti paleistas prieš pasibaigiant procesui dėl prejudicinio sprendimo priėmimo ir galėtų pasislėpti nuo pradėto baudžiamojo persekiojimo.

23 Šiuo klausimu pirmiausia reikia nurodyti, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Pagrindų sprendimo 2002/584, patenkančio į SESV trečiosios dalies V antraštinės dalies, susijusios su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, nuostatų taikymo sritį, išaiškinimo. Todėl jis gali būti nagrinėjamas pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

24 Antra, neginčijama, kad prašymo taikyti prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą nagrinėjimo dieną NJ buvo suimtas, tačiau gali būti paleistas bet kuriuo metu. Be to, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pasibaigus pirmojo suėmimo terminui, NJ galėtų toliau būti taikomas suėmimas, kad būtų perduotas Austrijos institucijoms, ne ilgiau kaip du mėnesius. Kadangi suėmimo siekiant perduoti suinteresuotąjį asmenį Austrijos institucijoms teisėtumas priklauso nuo Teisingumo Teismo atsakymo į prejudicinį klausimą, Teisingumo Teismo sprendimas gali turėti tiesioginį poveikį NJ laisvės suvaržymo trukmei.

25 Šiomis aplinkybėmis atsižvelgusi į teisėjo pranešėjo siūlymą ir susipažinusi su generalinės advokatės nuomone Teisingumo Teismo antroji kolegija 2019 m. liepos 15 d. nusprendė tenkinti nacionalinio teismo prašymą nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

Dėl prejudicinio klausimo

26 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 dalyje esanti sąvoka „Europos arešto orderis“ turi būti aiškinama taip, kad ji apima ir Europos arešto orderius, išduodamus valstybės narės prokuratūrų, kurioms išduodant šiuos orderius vykdomoji valdžia, pavyzdžiui, teisingumo ministras, gali tiesiogiai ar netiesiogiai duoti įsakymus arba konkrečius nurodymus, ir tam, kad prokuratūros galėtų perduoti tokius arešto orderius, jie turi būti patvirtinti teismo, kuris, vykdydamas patvirtinimo procedūrą, privalo patikrinti šių arešto orderių išdavimo sąlygas ir jų proporcingumą.

27 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad Pagrindų sprendime 2002/584 įtvirtinta Europos arešto orderio sistema grindžiama tarpusavio pripažinimo principu, kuris savo ruožtu grindžiamas valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu, kad jų atitinkamos nacionalinės teisės sistemos gali suteikti lygiavertę ir veiksmingą pagrindinių teisių, pripažįstamų Sąjungos lygiu, visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), apsaugą (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Özçelik*, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 23 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

28 Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 dalyje Europos arešto orderis apibrėžtas kaip „teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo“. Tarpusavio pripažinimo principas šiuo atveju suponuoja, kad pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatas turi būti vykdomi tik Europos arešto orderiai, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 46 punktas).

29 Šis principas paremtas prielaida, kad atitinkamas Europos arešto orderis buvo išduotas laikantis būtinų teisėtumo reikalavimų, tarp kurių yra Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnyje nurodyti reikalavimai ir, konkrečiai kalbant, arešto orderio ar kito nacionalinio teismo sprendimo, kuriuo grindžiamas Europos arešto orderis, buvimo reikalavimas (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 1 d. Sprendimo *Bob-Dogi*, C-241/15, EU:C:2016:385, 53 punktą).

30 Taigi, kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, sąvoka „teisminis sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimą 2002/584, reiškia ne tik valstybės narės teisėjų ar teismų priimtus sprendimus, bet turi būti išplėsta ir institucijų, dalyvaujančių vykdant tos valstybės narės baudžiamąjį teisingumą, kaip antai Austrijos prokuratūros, sprendimams, skirtingai, pavyzdžiui, nuo vykdomajai valdžiai priskirtinų ministerijų ar policijos institucijų, priimtų sprendimų (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 50 punktas).

31 Atsižvelgiant į tai reikia nurodyti, kad sprendimai išduoti Europos arešto orderį turi atitikti teisminiams sprendimams taikomus reikalavimus, įskaitant susijusius su pagrindinėmis teisėmis, kaip numatyta Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalyje.

32 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Pagrindų sprendimu 2002/584 siekiama sukurti supaprastintą tiesioginio perdavimo tarp teisminių institucijų sistemą, skirtą pakeisti klasikinio suverenių valstybių bendradarbiavimo sistemai, kuriai būdingas politinių institucijų kišimasis ir vertinimas, kad būtų

užtikrintas laisvas teismo sprendimų baudžiamosiose bylose judėjimas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI* (*Liubeko ir Cvikau prokuratūros*), C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 65 punktas).

33 Taigi, kai Europos arešto orderis išduodamas siekiant, kad kita valstybė narė suimtų ir perduotų prašomą perduoti asmenį, kad būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas, jau pirmojoje proceso stadijoje tokiam asmeniui turi būti suteikta galimybė naudotis procesinėmis garantijomis ir pagrindinėmis teisėmis, kurių gynybą pagal taikytiną nacionalinę teisę turi užtikrinti išduodančiosios valstybės narės teisminės institucijos, be kita ko, priimdamos nacionalinį arešto orderį (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 66 punktas).

34 Teisingumo Teismas konstatavo, kad Europos arešto orderio sistemoje numatyta dviejų lygių procesinių ir pagrindinių teisių, kuriomis asmeniui, kurį prašoma perduoti, turi būti suteikta galimybė pasinaudoti, gynyba; prie pirmo lygio teisminės gynybos, numatytos priimant nacionalinį sprendimą, pavyzdžiui, išduodant nacionalinį arešto orderį, prisideda antro lygio teisminė gynyba, kurią reikia užtikrinti išduodant Europos arešto orderį; prireikus pastarasis orderis gali būti išduotas praėjus trumpam laikotarpiui po nacionalinio teismo sprendimo priėmimo (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 67 punktas).

35 Be to, reikia priminti, kad išdavus Europos arešto orderį gali būti apribota atitinkamo asmens teisė į laisvę, įtvirtinta Chartijos 6 straipsnyje, todėl ši gynyba reiškia, kad sprendimas, atitinkantis veiksmingos teisminės gynybos reikalavimus, turėtų būti priimtas bent vienu iš dviejų minėtos gynybos lygių (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 68 punktas).

36 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad šių reikalavimų laikymasis leidžia vykdančiajai teisminei institucijai įsitikinti, jog sprendimas išduoti Europos arešto orderį, kad būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas, pagrįstas nacionaline procedūra, kuriai taikoma teismo kontrolė, ir kad prašomam išduoti asmeniui buvo suteiktos garantijos, pagrįstos pagrindinėmis teisėmis ir pagrindiniais teisės principais, kaip nurodyta Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalyje (2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 70 punktas).

37 Antra, išduodant arešto orderį vykdoma kontrolė turi apimti patikrinimą, ar laikomasi būtinų šio arešto orderio išdavimo sąlygų ir ar, atsižvelgiant į kiekvieno atvejo ypatumus, tai yra proporcinga (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 71 punktą).

38 Trečia, tokia kontrolė turi būti vykdoma objektyviai, atsižvelgiant į visus kaltinamuosius ir išteisinamuosius įrodymus, taip pat nepriklausomai, o tai suponuoja, kad yra veiklos nuostatų ir organizacinio pobūdžio taisyklių, kurios pašalina bet kurią riziką, kad priimant sprendimą išduoti tokį arešto orderį galėtų būti gauta nurodymų iš išorės, pavyzdžiui, iš vykdomosios valdžios (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 73 ir 74 punktus).

39 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, Austrijos teisėje numatyta, jog tiek priimdamos sprendimą išduoti nacionalinį arešto orderį, tiek priimdamos sprendimą išduoti Europos arešto orderį Austrijos Respublikos prokuratūros skiria suėmimą, išduodamos arešto orderį; tam kad toks orderis galėtų būtų perduotas, jį turi patvirtinti teismas, prieš tai patikrinęs, ar laikytasi jo išdavimo sąlygų ir ar jis yra proporcingas. Patvirtinimo sprendimą galima skųsti teismine tvarka.

40 Be to, neginčijama, kad teismai, kuriems pavesta tvirtinti Europos arešto orderius, atitinka objektyvumo ir nepriklausomumo reikalavimus. Tačiau dėl Austrijos prokuratūrų pažymėtina, kad iš Prokuratūrų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies matyti, kad jos tiesiogiai pavaldžios generalinėms prokuratūroms ir gali gauti iš jų nurodymų, o savo ruožtu generalinės prokuratūros pavaldžios federaliniam teisingumo ministrui ir gali gauti iš jo nurodymų. Kadangi nepriklausomumo reikalavimas reiškia, kad yra veiklos nuostatų ir organizacinio pobūdžio taisyklių, pagal kurias užtikrinama, kad priimant sprendimą išduoti Europos arešto orderį išduodančiajai teisminei institucijai nekiltų jokios rizikos gauti konkrečių vykdomosios valdžios nurodymų, Austrijos prokuratūrų negalima laikyti atitinkančiomis šį reikalavimą (pagal analogiją žr. 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)*, C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 74 ir 84 punktus).

41 Taigi kyla klausimas, ar atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes pagal Austrijos sistemą priimti sprendimai išduoti Europos arešto orderį gali būti laikomi atitinkančiais būtinus teisėtumo reikalavimus, kiek tai susiję su priimant šiuos sprendimus taikomos kontrolės objektyvumu ir nepriklausomumu, nurodytais šio sprendimo 38 punkte.

42 Šiame kontekste reikia pažymėti, kad sąvoka „sprendimas“ turi būti suprantama kaip apimanti tokios formos aktą, kuria jis vykdomas. Būtent tuo momentu ir tokia forma sprendimas išduoti Europos arešto orderį galėtų suvaržyti prašomo perduoti asmens teisę į laisvę.

43 Nagrinėjamu atveju, pirma, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad sprendimas išduoti nacionalinį arešto orderį ir sprendimas išduoti Europos arešto orderį pagal atitinkamai Baudžiamojo proceso kodekso 171 straipsnio 1 dalį ir Įstatymo dėl teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose 29 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį privalo būti patvirtinti teismo prieš juos perduodant. Nepatvirtinus prokuratūros sprendimų, arešto orderiai nesukelia teisinių pasekmių ir negali būti perduoti; tai per posėdį patvirtino ir Austrijos vyriausybė.

44 Be to, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad vykstant patvirtinimo procedūrai teismas tikrina atitinkamo arešto orderio išdavimo sąlygas ir jo proporcingumą, atsižvelgdamas į kiekvieno konkretaus atvejo ypatumus. Šiuo aspektu Austrijos vyriausybė savo pastabose ir per Teisingumo Teismo posėdį paaiškino, pirma, kad galimi vykdomosios valdžios nurodymai formuluojami raštu ir pridedami prie baudžiamosios bylos medžiagos, kuri visa perduodama arešto orderį tvirtinančiam teismui. Antra, šio teismo atliekamas proporcingumo patikrinimas tvirtinant nacionalinio arešto orderio proporcingumą susijęs tik su juo sukeliamomis laisvės apribojimo pasekmėmis, o tvirtinant Europos arešto orderį – su atitinkamo asmens teisių suvaržymu, išskyrus teisės į laisvę apribojimą, kuris jau buvo išnagrinėtas. Vadinasi, Europos arešto orderį tvirtinantis teismas turi atsižvelgti į perdavimo procedūros ir atitinkamo asmens perdavimo į kitą nei Austrijos Respublika valstybę narę poveikį šio asmens socialiniams ir šeiminiams ryšiams.

45 Galiausiai iš Baudžiamojo proceso kodekso 105 straipsnio 2 dalies matyti, kad arešto orderius tvirtinantis teismas nėra saistomas prokuratūrų tyrimo rezultatų ir nėra ribojamas jų išdėstytos informacijos ir nurodymų motyvų. Šiuo klausimu Austrijos vyriausybė per Teisingumo Teisme posėdį patvirtino, kad arešto orderius tvirtinantis teismas gali bet kada nurodyti atlikti papildomus tyrimo veiksmus arba pats juos atlikti.

46 Taigi pagal Austrijos teisę visai Europos arešto orderio išdavimo procedūrai taikoma objektyvi ir nepriklausoma teismo kontrolė, per kurią šis teismas visapusiškai tikrina tokio arešto orderio išdavimo sąlygas ir jo proporcingumą. Tik šio teismo patvirtintas atitinkamas arešto orderis sukelia teisinių pasekmių ir gali būti perduotas. Kadangi tokia kontrolė vykdoma sistemingai ir *ex officio*, o be jos arešto orderis negalėtų sukelti teisinių pasekmių ir būti perduotas, ji skiriasi nuo teisės į gynybą, aptartos 2019 m. gegužės 27 d. Sprendimo *OG ir PI (Liubeko ir Cvikau prokuratūros)* (C-508/18 ir C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) 85–87 punktuose, kuri taikoma tik *a posteriori* ir tik atitinkamo asmens prašymu.

47 Be to, kaip iš esmės savo išvados 73 punkte pažymėjo generalinė advokatė, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad Europos arešto orderį tvirtinantis teismas vykdo kontrolę nepriklausomai ir žinodamas visus nurodymus, kurie prieš tai galėjo būti pateikti, ir po šios kontrolės priima savarankišką sprendimą prokuratūros sprendimo atžvilgiu, o ne vien patvirtina jos sprendimo teisėtumą.

48 Šiomis aplinkybėmis toks sprendimas išduoti Europos arešto orderį, koks bus perduotas, turi būti laikomas atitinkančiu šio sprendimo 38 punkte nurodytus priimant tokį sprendimą vykdomos kontrolės objektyvumo ir nepriklausomumo reikalavimus.

49 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 1 dalyje esanti sąvoka „Europos arešto orderis“ turi būti aiškinama taip, kad ji apima valstybės narės prokuratūrų išduotus Europos arešto orderius, nors šios prokuratūros, išduodamos tokius arešto orderius, gali tiesiogiai ar netiesiogiai gauti vykdomosios valdžios, kaip antai teisingumo ministro, įsakymų arba konkrečių nurodymų, jeigu tam, kad prokuratūros galėtų perduoti tokius arešto orderius, juos būtinai turi patvirtinti teismas, kuris, turėdamas galimybę susipažinti su visa baudžiamosios bylos medžiaga, prie kurios pridedami vykdomosios valdžios įsakymai arba konkretūs nurodymai (jeigu tokių buvo), nepriklausomai ir objektyviai tikrina šių arešto orderių išdavimo sąlygas ir proporcingumą, taigi priima savarankišką sprendimą, kuriuo tokiems orderiams suteikiama galutinė forma.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 1 straipsnio 1 dalyje esanti sąvoka „Europos arešto orderis“ turi būti aiškinama taip, kad ji apima valstybės narės prokuratūrų išduotus Europos arešto orderius, nors šios prokuratūros, išduodamos tokius arešto orderius, gali tiesiogiai ar netiesiogiai gauti vykdomosios valdžios, kaip antai teisingumo ministro, įsakymų arba konkrečių nurodymų, jeigu tam, kad prokuratūros galėtų perduoti tokius arešto orderius, juos būtinai turi patvirtinti teismas, kuris, turėdamas galimybę susipažinti su visa baudžiamosios bylos medžiaga, prie kurios pridedami vykdomosios valdžios įsakymai arba konkretūs nurodymai (jeigu tokių buvo), nepriklausomai ir objektyviai tikrina šių arešto orderių išdavimo sąlygas ir proporcingumą, taigi priima savarankišką sprendimą, kuriuo tokiems orderiams suteikiama galutinė forma.

Parašai.